EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.9.2025
COM(2025) 515 final

2025/0290 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu rakendusprotokolliga (2025–2032) ettenähtud kalapüügivõimaluste jaotamist

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse (edaspidi „Cooki saared“) vaheline säästva kalapüügi partnerlusleping allkirjastati 14. oktoobril 2016 ja see jõustus 10. mail 2017 kaheksaks aastaks alates selle ajutise kohaldamise alguskuupäevast. Leping pikeneb vaikimisi kaheksa aasta kaupa ja on seega endiselt kehtiv.

Nõukogu 16. septembri 2024. aasta otsusega[1] volitati komisjoni pidama Euroopa Liidu nimel Cooki saartega läbirääkimisi säästva kalapüügi partnerluslepingu uue rakendusprotokolli üle, lähtuvalt läbirääkimisjuhistest. Läbirääkimiste tulemusena parafeerisid läbirääkijad protokolli 20. juunil 2025. Nagu on sätestatud protokolli punktis 13, kehtib uus protokoll seitse aastat alates selle ajutise kohaldamise kuupäevast, st kuupäevast, mil mõlemad lepinguosalised selle allkirjastavad.

Uue protokolliga tagatakse ELi laevadele kalapüügivõimalused Cooki saarte vetes asuvates püügipiirkondades vastavalt teaduslikele nõuannetele ja asjaomaste piirkondlike kalandusorganisatsioonide (WCPFC, SPRFMO, SIOFA) soovitustele. Uue protokolliga nähakse ette järgmised püügivõimalused:

– 4 tuunipüügiseinerit,

– 40 püügipäeva aastas Cooki saarte püügipiirkonnas.

Ettepaneku eesmärk on jaotada need kalapüügivõimalused liikmesriikide vahel.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Säästva kalapüügi partnerluslepingu uue protokolli põhieesmärk on luua ajakohastatud raamistik, milles võetakse arvesse ühise kalanduspoliitika prioriteete ja välismõõdet. See aitab jätkata ja tugevdada Euroopa Liidu ja Cooki saarte strateegilist partnerlust.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Läbirääkimised Cooki saartega säästva kalapüügi partnerluslepingu uue rakendusprotokolli üle on osa ELi välistegevusest Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikides. Samuti on see kooskõlas liidu eesmärkidega edendada demokraatlikke põhimõtteid ja inimõigusi.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 3, milles on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu meetmed kalapüügivõimaluste eraldamise kohta.

[1] Nõukogu 16. septembri 2024. aasta otsus (EL), millega antakse luba alustada Cooki saarte valitsusega läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu uue rakendusprotokolli üle.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek kuulub Euroopa Liidu ainupädevusse, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punktis d. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalne ühist kalanduspoliitikat käsitleva määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 31 kehtestatud eesmärgiga luua õiguslik, keskkonnaalane, majanduslik ja sotsiaalne juhtimisraamistik liidu kalalaevade püügitegevuseks kolmanda riigi vetes. Ettepanek vastab nimetatud sätetele ja sama määruse artikli 32 sätetele kolmandatele riikidele antava finantsabi kohta.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

2024. aasta mais tegi komisjon Cooki saarte valitsusega sõlmitud säästva kalapüügi partnerluslepingu kehtiva protokolli järelhindamise ning eelhindamise protokolli võimaliku pikendamise kohta. Hindamise järeldused on esitatud komisjoni talituste töödokumendis[2].

Hindamisel jõuti järeldusele, et ELi kalandussektor (tuunikalapüük) on kindlalt huvitatud Cooki saarte püügipiirkonnas tegutsemisest ning et protokolli uuendamine on selgelt eelistatav valik. Uuendamata jätmise korral jääks ELi ilma vahendist, mis vastab eri sidusrühmade vajadustele ja ELi enda vajadustele seoses ookeanide üleilmse majandamise tugevdamisega Vaikse ookeani lääne- ja keskosas Vaikse ookeani lääne- ja keskosa kalanduskomisjoni mitmepoolse raamistiku kaudu.

Cooki saarte jaoks on ELi sekkumine lisaväärtusega, kuna see tagab kindla eelarvetulu mitmeks aastaks, ametliku platvormi koostööks ja valdkondlikuks dialoogiks ELiga ning raamistiku ELi tegevuse ühiseks seireks ja kontrolliks. Säästva kalapüügi partnerlusleping aitab kaasa vastutustundliku kalapüügi edendamisele ja annab juurdepääsu valdkondlikule toetusele oma kalanduspoliitika rakendamiseks.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Hindamise käigus konsulteeriti ELi liikmesriikidega, tööstusharu esindajatega, rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning Cooki saarte kalandussektori haldusasutuste ja kodanikuühiskonnaga.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Määruse nr 1380/2013 (ühise kalanduspoliitika kohta) artikli 31 lõike 10 kohaselt kutsus komisjon eel- ja järelhindamist tegema sõltumatu konsultandi.

- **Mõjuhinnang**

Ei kohaldata.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

[2] SWD(2024) 211 final.

- **Põhiõigused**

Säästva kalapüügi partnerluslepingus on säte inimõiguste ja demokraatia põhimõtete rikkumise tagajärgede kohta.

4. MÕJU EELARVELE

Määruse eelnõu ei mõjuta liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käesolev menetlus on algatatud paralleelselt menetlustega, mis on seotud nõukogu otsusega Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu rakendusprotokolli Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta ning nõukogu otsusega kõnealuse partnerluslepingu sõlmimise kohta. Kavandatavat määrust hakatakse kohaldama niipea, kui kalapüük on võimalik, st protokolli ajutise kohaldamise kuupäeval.

2025/0290 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu rakendusprotokolliga (2025–2032) ettenähtud kalapüügivõimaluste jaotamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon pidas Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu uue rakendusprotokolli (edaspidi „protokoll“) sõlmimiseks seitsmeks aastaks.

(2) Läbirääkimiste tulemusena parafeeriti protokoll 20. juunil 2025.

(3) Nõukogu võttis […] vastu otsuse (EL) […] uue protokolli allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta, tingimusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.

(4) Protokolliga ettenähtud kalapüügivõimalused tuleks jaotada liikmesriikide vahel protokolli kogu kohaldamisajaks.

(5) Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, võttes arvesse liidu püügitegevuse majanduslikku tähtsust Cooki saarte püügipiirkonnas ja vajadust minimeerida ajavahemikku, mil püügitegevus on katkestatud.

(6) Protokolli kohaldatakse ajutiselt alates selle allkirjastamise kuupäevast, et liidu laevad saaksid kalapüügiga tegeleda. Seepärast tuleks käesolevat määrust kohaldada alates samast kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Cooki saarte valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu rakendusprotokollis (edaspidi „protokoll“) sätestatud kalapüügivõimalused jaotatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:

Tuuniseinerid:

– Hispaania: 3 laeva

– Prantsusmaa: 1 laev

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja